

Geologia samorządowa 2021

Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) pełni zadania państwowej służby geologicznej. Formalnie nie jest on częścią administracji geologicznej, ale z racji swojego znaczenia w środowisku geologicznym kraju oraz ponad 100-letniej służby dla państwa i jego obywateli wspiera swoją wiedzą i doświadczeniem wszystkie organy administracji geologicznej. Jest to możliwe dzięki zadaniu realizowanemu już od 2012 r., potocznie określanemu jako Geologia samorządowa, które zostało zlecone przez Głównego Geologa Kraju. Jego celem jest organizacja cyklicznych szkoleń i warsztatów dla pracowników administracji geologicznej, w trakcie których jest dyskutowana tematyka aktualnie najistotniejsza dla adresatów, czyli geologów powiatowych i wojewódzkich. Każdorazowo przygotowano warsztatów poprzedzały konsultacje i badania ankietowe potencjalnych uczestników, a analiza tych materiałów pozwalała na wskazanie wiodącej tematyki wydarzenia. Podobnie było i tym razem. W badaniu ankietowym wzięło udział 245 pracowników samorządowej administracji geologicznej. Odpowiedzi respondentów pozwoliły wypracować program warsztatów. Tematem tegorocznego szkolenia były *Praktyczne aspekty projektowania prac geologicznych i wynikający z nich obowiązek przedkładania informacji geologicznej*.

Z uwagi na pandemię szkolenie przeprowadzono w formie on-line, z wykorzystaniem platformy MS Teams, oddzielnie dla administracji geologicznej szczebla powiatowego (22–23 września 2021 r.) i wojewódzkiego (13–14 października 2021 r.).

Wykłady zostały przygotowane przez ekspertów z Ministerstwa Klimatu i Środowiska, uczelni wyższych, PIG-PIB oraz powiatowej i wojewódzkiej administracji geologicznej. Moderatorami konferencji byli dr Olimpia Kozłowska i dr hab. Stanisław Wołkiewicz, a słowa powitalne wygłaszał dr hab. Piotr Szrek, zastępca dyrektora PIG-PIB ds. badań i rozwoju.

Pierwszy dzień szkolenia był poświęcony projektowaniu i wykonywaniu prac geologicznych. W trakcie wykładów zostały poruszone zagadnienia z zakresu prawa geologicznego i planowania przestrzennego. Profesor Aleksander Lipiński przedstawił zagadnienia dotyczące prawnych przesłanek podejmowania robót geologicznych oraz dokumentowania ich wyników. Dyrektor Departamentu Nadzoru Geologicznego i Polityki Surowcowej MKiŚ mgr Magdalena Piątkowska obszernie omówiła problemy dotyczące projektowania i dokumentowania prac geologicznych w zakresie planowania przestrzennego. Następnie przedstawiciele administracji geologicznej, geolodzy powiatowi i wojewódzcy: dr Marek Kachnic (Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego), mgr Mariusz Dyka (Starostwo Powiatowe w Gliwicach), mgr Justyna Pacuła (Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze) zaprezentowali praktyczne aspekty związane z weryfikacją projektów robót geologicznych i dokumentacji z punktu widzenia geologa powiatowego/wojewódzkiego. W drugiej sesji dr Tomasz Wojciechowski i mgr Paweł Marciniec (PIG-PIB) omówili możliwości realizacji i ograniczenia w projektowaniu prac i robót geologicznych na terenach osuwiskowych. Następnie dr Marta Sokołowska i dr Edyta Majer (PIG-PIB), w imieniu szerszego zespołu autorów, przedstawiły zasady projektowania prac i robót geologicznych

na potrzeby określania warunków geologiczno-inżynierskich. W kolejnym wystąpieniu mgr inż. Grzegorz Rzyżyński (PIG-PIB) poruszył tematykę niezwykle ważną z uwagi na wprowadzany w państwach UE tzw. Europejski Zielony Ład, związaną z perspektywami rozwoju geotermii niskotemperaturowej oraz źródłami danych wykorzystywanych do projektowania otworowych wymienników ciepła. Na zakończenie mgr inż. Zbigniew Będkowski (PIG-PIB) przybliżył praktyczne aspekty projektowania prac i robót geologicznych w celu poszukiwania i rozpoznawania złóż odkrywkowych z punktu widzenia dokumentatora.

Drugi dzień szkolenia był poświęcony udostępnianiu informacji geologicznej. Aspekty administracyjno-prawne gromadzenia i udostępniania informacji geologicznej omówiła mgr M. Piątkowska. Zasady gromadzenia, archiwizowania i udostępniania informacji geologicznej w Narodowym Archiwum Geologicznym przedstawił mgr Michał Sokołowski (PIG). Następnie mgr Agata Fudała (PIG) zaprezentowała zasady prowadzenia archiwów na przykładzie Narodowego Archiwum Geologicznego PIG-PIB. W kolejnych wystąpieniach mgr Wojciech Paciura i mgr Dominik Stańczuk (PIG) zaprezentowali Centralną Bazę Danych Geologicznych, mgr Martyna Czapigo-Czapła (PIG) przedstawiła System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski MIDAS, a mgr Elwira Drażek (PIG) omówiła System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski MIDAS – ROG. W drugiej sesji mgr Grzegorz Mordonek w imieniu zespołu specjalistów instytutu z zakresu hydrogeologii zaprezentował bazy danych hydrogeologicznych, a dr inż. Anna Kuczyńska i mgr Anna Mikołajczyk (PIG) przedstawiły zakres i zasady udostępniania zgromadzonych informacji w Bazie Danych Monitoringu Wód Podziemnych. Bazę Danych Geologiczno-Inżynierskich (BDGI) zawierającą zbiór cyfrowych danych o podłożu budowlanym przybliżyli uczestnikom szkolenia mgr Krzysztof Majer oraz dr Edyta Majer (PIG). Na zakończenie dr Olimpia Kozłowska i mgr Barbara Palacz (PIG) omówiły szeroki zakres danych geośrodowiskowych udostępnianych na *Mapie Geośrodowiskowej Polski*.

W szkoleniach uczestniczyło 227 osób, w tym 169 przedstawicieli powiatowej administracji geologicznej i 58 pracowników wojewódzkiej administracji geologicznej. Spotkaniom towarzyszyły aktywne dyskusje uczestników prowadzone na czacie. Odpowiedzi na liczne pytania oraz sporne kwestie zostały zgromadzone, zbiorczo opracowane i udostępnione uczestnikom szkolenia poprzez stronę Geologii Samorządowej w zakładce Ekspert odpowiada.

Niniejszy numer *Przeglądu Geologicznego* zawiera 6 kluczowych artykułów dla poruszanej w trakcie szkolenia tematyki, które poprzedza artykuł wprowadzający autorstwa mgr inż. Joanny Krasuskiej i dr Kamilli Olejniczak, informujący o tym, co już zrobiono w zakresie współpracy pomiędzy PIG a administracją geologiczną, a co wydarzy się w nadchodzących latach. Należy jednak pamiętać o tym, że te działania w przyszłości w dużej mierze zależą od inicjatyw pochodzących od geologów powiatowych i wojewódzkich, na które zespół PIG realizujący to zadanie jest bardzo otwarty.

Joanna Krasuska, Stanisław Wołkiewicz
PIG-PIB